

Aan de gemeenteraad

Datum : 20 december 2022
Zaaknummer : 709007
Contactpersoon : Marielle Vrijkotte
Telefoonnummer : 06 25776422

Onderwerp: Voornemen tot aanwijzing het erf Elderhofseweg 28-30 als gemeentelijke monument

Geachte voorzitter en leden,

Hierbij informeren wij u over ons voornemen om het erf Elderhofseweg 28-30 aan te wijzen als gemeentelijke monument. Binnen het stedelijk gebied van Elderveld vormt het voormalig agrarisch erf Elderhofseweg 28-30 een karakteristiek erf met een rijke geschiedenis. Het erf staat nu te koop. Het college wil dit bijzondere erf behouden. Met het opstarten van de aanwijzing als gemeentelijk monument gaat voorbescherming gelden. Het is nu niet langer mogelijk om het erf met slechts een melding aan de Omgevingsdienst te slopen.

Inleiding

Het karakteristieke erf en voormalige stoeterij Elderhofseweg 28-30 ligt in het Elderveld en bestaat uit een grote T-boerderij met naastliggend bakhuis, een karakteristieke paardenstal met paardenbak, een schuur op het achtererf, een boomgaard en een tuin. De T-boerderij is gebouwd in 1813. Decennialang werden er op dit erf paarden gefokt.

In 2018 is een vergunning verleend om de gebouwen op het erf te splitsen in 4 wooneenheden.

Het Monumenten Adviesbureau zal in december 2022 een quickscan uitvoeren aan de hand van de selectiecriteria zoals deze in Arnhem gangbaar zijn. Voor de monumentwaardige onderdelen zal een redengevende beschrijving worden gemaakt. Na het beschikbaar komen van de uitkomsten van de quickscan zullen wij, conform de erfgoedverordening, de voorgestelde aanwijzingen voorleggen aan Team Welstand en Monumenten. Alleen bij een positief advies zal de aanwijzing definitief worden.

We verwachten dat de boerderij met bakhuis en de paardenstal voor bescherming als gemeentelijk monument in aanmerking zullen komen. Voor de stal op het achtererf is dit minder zeker.

Elderhofseweg 28-30 is naar verwachting het oudste erf in Arnhem. Vanwege de ouderdom maar ook omdat het erf gaaf behouden is gebleven en vanwege de bekendheid als paardenfokkerij, verwachten we dat dit erf voor bescherming als gemeentelijk monument in aanmerking zal komen.

Het Elderveld is nog een witte vlek op de cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente Arnhem. Het gebied is nog niet geïnventariseerd. Dit houdt in dat als de eigenaar besluit om de gebouwen op het erf

te slopen, de gemeente niets in handen heeft om sloop van dit waardevolle erfgoed te voorkomen. Om risico op sloop uit te sluiten heeft het college besloten de procedure tot aanwijzing als gemeentelijk monument op te starten.

Intentie tot aanwijzing van het erf Elderhofseweg28-30 als gemeentelijke monument

In de Erfgoedverordening gemeente Arnhem 2017 staat beschreven hoe de aanwijzingsprocedure voor een gemeentelijk monument verloopt. De eerste stap is een collegebesluit waarin wordt uitgesproken dat wij het voornemen hebben om het betreffende erf op de monumentenlijst te plaatsen. Dit besluit heeft het college genomen op 20 december 2022.

Consequenties

De aanwijzingsprocedure bestaat uit de volgende stappen:

Het informeren van de eigenaren dat het college de aanwijzingsprocedure van het erf als gemeentelijk monument is gestart en dat het erf daarmee voorbescherming als gemeentelijk monument geniet.

Het uitvoeren van een quickscan door onafhankelijke deskundigen en het opstellen van een redengevende beschrijving voor de monumentwaardige onderdelen. De uitkomsten van de quickscan zullen wij, conform de erfgoedverordening, voorleggen aan Team Welstand en Monumenten. Alleen bij een positief advies zal de aanwijzing als gemeentelijk monument definitief worden.

Het horen van eigenaren, behandelen van eventuele zienswijzen, de daadwerkelijke aanwijzing van het monument en uiteindelijk het opnemen daarvan in het monumentenregister. Conform de Erfgoedverordening (Artikel 9) beslist het college over de aanwijzing binnen zestien weken nadat het voornemen tot aanwijzing kenbaar is gemaakt, te verlengen met een termijn van ten hoogste acht weken.

Beoogd effect van aanwijzing tot gemeentelijk monument is het behoud van de historisch landschappelijke, architectuurhistorische, cultuurhistorische en bouwhistorische waarden van het erf. Het erf van deze ouderdom is zeldzaam in Arnhem.

Een status als gemeentelijk monument is de beste manier om deze waarden te beschermen. Een object dat is beschermd als gemeentelijk monument mag alleen worden gewijzigd als voor deze wijziging een omgevingsvergunning is verleend. Een omgevingsvergunning wordt alleen verleend wanneer de beschermde waarden worden gerespecteerd. Hiermee kunnen aantasting en sloop worden voorkomen. Dit is zo vastgelegd in de Erfgoedverordening van de gemeente Arnhem.

Plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst levert hiermee verplichtingen op voor de eigenaren. Het betekent uiteraard niet dat er niks mag worden veranderd aan het object. Een toekomstbestendig gebruik van een monument is één van de belangrijkste voorwaarden voor het behoud ervan. Bij de toetsing van wijzigingen aan beschermde monumenten wordt door de gemeente dan ook oplossingsgericht meegedacht over een goede balans tussen behoud van de waarden en eigentijdse eisen op het gebied van bruikbaarheid, veiligheid, comfort en duurzaamheid.

Daarnaast opent een status als gemeentelijk monument voor de eigenaren deuren naar mogelijke financiering en subsidiëring van de instandhouding via de provincie Gelderland en het Nationaal Restauratiefonds.

Datum : 20 december 2022
Zaaknummer : 709007
Pagina : 3

Communicatie

De aanwijzing van een monument vergt zorgvuldige communicatie. De belanghebbenden van het erf Elderhofseweg 28-30 zullen een brief ontvangen met in de eerste plaats felicitaties aan eigenaren omdat ze beschikken over een waardevol object als onderdeel van de wijk Elderveld. In de brief zal het formele traject worden uitgelegd. Zij zullen worden gewezen op de mogelijkheden om hun zienswijzen ten aanzien van de plaatsingsprocedure aan ons kenbaar te maken.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch